

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0143-219
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
ID ОП у ЄДЕБО	2346
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Право, Магістр, 08 Право, 081 Право
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2019/11/VS_pravo_19.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Кравцова Тетяна Миколаївна
Члени експертної групи	Правоторова Ольга Михайлівна Томашевський Микола Васильович
Залучений представник роботодавців	
Спостерігачі	
Дати виїзду до ЗВО	з 02 грудня по 04 грудня 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2019/11/Progr_akr_expert_Pravo.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	16 грудня 2019 року
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

1. Експертній комісії був наданий доступ до всіх необхідних матеріалів;
2. Були створені належні умови роботи експертної групи;
3. Експертиза відбувалася у відповідності з програмою виїзду експертної групи;
4. Перевірка відомостей, які були подані у звіті-самоаналізі підтвердила їх достовірність;
5. За ОП освітній процес відбувається в повному обсязі згідно законодавства щодо вищої освіти.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма відповідає критеріям акредитації. Наявні зауваження не носять системного характеру. Освітня програма відповідає потребам усіх стейкхолдерів. Освітній процес відбувається в повному обсязі згідно законодавства щодо вищої освіти. У ЗВО проводиться дуже тісна співпраця із роботодавцями. Серед роботодавців широко представлені випускники ЗВО.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

1. Позитивною практикою є співпраця з великою кількістю роботодавців за освітньою програмою. ЗВО в підготовці здобувачів орієнтується на потреби всіх стейкхолдерів в зручних для них формах. Має місце високий відсоток практикуючих здобувачів, через врахований попит на ринку юридичних послуг області, що дозволяє роботодавцю ще під час навчання готувати для себе спеціаліста.
2. ОП достатньо структурована. Матриця відповідностей засвідчує повне забезпечення обов'язковими компонентами ОП програмних результатів навчання. На ОП створено умови для занурення здобувачів у реалію правничої професії (шляхом проведення консультацій у юридичній клініці ЗВО, проведення екскурсій та спільних навчальних заходів із роботодавцями, включаючи й бінарні заняття тощо). ОП містить освітні компоненти, які були рекомендовані роботодавцями. Опитування групи роботодавців засвідчило їх готовність надавати умови для проходження практики студентів, а також і можливого працевлаштування в майбутньому. Роботодавці задоволені випускниками даної ОП, що підтверджували під час зустрічі неодноразово.
3. Правила прийому чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП. Їх розміщено на веб-сайті університету у зручному для всіх учасників освітнього процесу доступі.
4. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Силабуси дисциплін знаходяться на сайті ЗВО і всі здобувачі вищої освіти повсякчасно мають до них доступ. За ОП передбачена можливість індивідуального навчання із застосуванням засобу дистанційного навчання "Moodle". У навчальному процесі також використовуються інші навчальні автоматизовані системи «Наша Вікі», «Наша Хмарка». Поєднання навчання і досліджень забезпечується завдяки залученню на добровільній основі здобувачів вищої освіти до написання сумісних із викладачами статей, участі у конкурсах студентських наукових робіт, у наукових

конференціях. Викладачі ОП мають публікації у журналах, які індексуються у авторитетних міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, та беруть участь у закордонних міжнародних конференціях, стажуваннях.

5. **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Об'єктивність екзаменаторів забезпечують процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, які визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. У ЗВО визначена чітка та зрозуміла політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**
6. **Усі викладачі програми мають відповідність за академічною кваліфікацією. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. У ЗВО існують тісні та дружні зв'язки з роботодавцями – авторитетними державними установами області. Здобувачі освіти ОП проходять виробничу практику в цих установах. Також чимало випускників ЗВО працевлаштовані у цих установах.**
7. **Реалізація ОП відбувається за достатності матеріально-технічних ресурсів. Позитивним є можливість використання зали судових засідань для проведення занять професійного напрямку. Здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. Безпечне освітнє середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти забезпечується роботою студентського самоврядування та профкому, підтримкою здобувачів вищої освіти з боку кураторів груп, деканату факультету, сприятливим ставленням викладачів. В університеті функціонує гаряча лінія, психологічна служба. Звернення здобувачів до ректора можна передати через «скриньку довіри». У ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.**
8. **Загалом ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**
9. **У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вся інформація відкрита, знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. Сайт є зрозумілим для користувача. Як додатковий інструмент для своєчасного та повного отримання необхідної інформації у ЗВО проваджені сучасні автоматизовані системи освітнього процесу.**

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. **Цілі ОП є досить абстрактними, загальними для програм, що готують фахівців за спеціальністю «Право» та не визначають її «фокус». Деякі цілі ОП дублюють загальні принципи навчання правника та його діяльності. Рекомендовано під час удосконалення ОП конкретизувати цілі та розкрити її унікальність.**
2. **Структурно-логічна схема ОП не достатньо чітко показує і обґрунтовує**

взаємозв'язок деяких освітніх компонент програми. Вибіркова частина формування компоненту ОП сформована не логічно. Рекомендовано у блоки вибірових дисциплін об'єднувати дисципліни більш логічніше. Інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило необхідність оновлення ОП деякими сучасними дисциплінами, наприклад, що сприяють стресостійкості, витримці майбутнього професіонала-юриста. Тому рекомендовано впровадити додаткові курси та факультативи для розвитку соціальних навичок здобувачів вищої освіти. Також запропоновано врахування досвіду аналогічних іноземних програм при оновленні ОП у майбутньому.

3. Відсутні правила для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті. Рекомендовано створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання. Доцільно додатково ознайомитися із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО. Визначити можливості для започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОП.
4. Відсутня участь викладачів та студентів ОП у виконанні міжнародних наукових проектів. Рекомендовано підвищити конкурентоспроможність дослідницьких груп для перемоги у грантових конкурсах. Доцільно покращити передумови для участі викладачів та студентів у програмах міжнародної академічної мобільності.
5. Не врегульовані питання вирішення конфліктних ситуацій під час поточного контролю. Тому рекомендовано розробити документ ЗВО, який би визначав механізм врегулювання конфліктних ситуацій під час поточного контролю.
6. Відсутній практичний досвід роботи більшості викладачів у контексті викладання дисциплін на ОП. Рекомендовано більш вузько визначати конкурсні вимоги до претендентів за заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, беручи до уваги не лише належну академічну, але й професійну кваліфікацію. Запропоновано залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних практичних занять на умовах зовнішнього сумісництва чи цивільно-правових договорів. Доцільно забезпечити можливості для стажування викладачів у провідних роботодавців регіону на взаємовигідних умовах. Рекомендовано ЗВО розробити ефективну власну програму підвищення кваліфікації викладачів для розвитку їх соціальних навичок (soft skills) та педагогічної майстерності.
7. У зв'язку із швидкою зміною законодавства України, існує постійна необхідність оновлення бібліотечного фонду за професійним напрямом ОП. В системі Вікі ЦДПУ відсутня велика кількість вкладень (вони або не відкриваються, або містять інформацію не пов'язану з дисципліною). У ЗВО відсутні правила щодо процедур та шляхів вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією. Рекомендовано розробити документ, який регламентує дану процедуру.
8. Не зважаючи на існування у ЗВО нормативних актів, які визначають процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП, періодичність перегляду ОП нормативно не визначена. Відповідно ОП переглядається за власною ініціативою гаранта та викладачів у робочому порядку. Залучення здобувачів до перегляду ОП не має систематичного характеру, форми залучення нормативно також не визначені. Існуюча система внутрішньої системи забезпечення якості освіти представляє певні незручності, так як функції контролю та забезпечення якості розподілені серед кількох структурних підрозділів, які мають

значну кількість інших функціональних обов'язків. Рекомендовано удосконалити нормативні акти ЗВО з урахуванням вище зазначених зауважень.

9. Іноді має місце несвочасне оприлюднення на веб-сайті останніх варіантів затверджених документів. Рекомендовано звернути увагу на своєчасність оприлюднення оновлених документів ЗВО, в першу чергу, ОП, оскільки це дезорієнтує потенційних вступників ОП та роботодавців.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Метою ОП є підготовка конкурентноспроможних фахівців та задоволення попиту на правників на ринку праці в регіоні (в об'єднаних територіальних громадах, органах місцевого самоврядування, місцевої виконавчої влади, професійних самоврядних організаціях). Оцінюючи відповідність даному підкритерію експертна група проаналізувала локальні нормативно-правові документи ЗВО (Статут ЦДПУ ім. В. Винниченка, Концепцію розвитку ЦДПУ ім.В.Винниченка (на 2018-2022роки) та дійшла до висновку, що цілі ОП, загалом, відповідають місії та стратегії ЗВО. Разом з тим, експертна група зазначає, що цілі ОП є досить абстрактними та загальними для програм, що готують фахівців за спеціальністю «Право», тобто не визначають її «фокус». Деякі цілі ОП дублюють загальні принципи навчання правника та його діяльності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічей з експертною групою стейкхолдери (роботодавців, випускників) засвідчили про їх залучення до формування та перегляду цілей ОП, врахування їх потреб і позицій. Проведення таких спільних заходів також підтверджується протоколами кафедр (Протокол засідання кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права №9 від 02.05.2019) та інформацією, що міститься на сайті ЗВО, (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8694> ; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/9012>). Роботодавці заповнюють, що всі пропозиції вони подають в усному порядку адміністрації ЗВО, тому що, така форма комунікації є найбільш зручною для них.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів за ОП «Право» спрямована, в першу чергу, на задоволення потреб у кваліфікованих фахівцях, в органах місцевого самоврядування та місцевої виконавчої влади, підприємствах різних форм власності, у професійних самоврядних організаціях. Зустріч з роботодавцями свідчить про те, що в Кіровоградській області є великий попит на випускників освітнього ступеню "магістр" за спеціальністю "Право", адже, з їх слів, ЦДПУ ім.В.Винниченка є єдиним закладом, що випускає магістрів за спеціальністю "Право".

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідний стандарт вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання за ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для восьмого кваліфікаційного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Позитивною практикою є співпраця з великою кількістю роботодавців за освітньою програмою. Наявний достатній потенціал поглиблення співпраці з роботодавцями в майбутньому. ЗВО в підготовці здобувачів орієнтується на потреби всіх стейкхолдерів в зручних для них формах. Має місце високий відсоток практикуючих здобувачів, через врахований попит на ринку юридичних послуг області, що дозволяє роботодавцю ще під час навчання готувати для себе спеціаліста без шкоди освітньому процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Цілі ОП є досить абстрактними, загальними для програм, що готують фахівців за спеціальністю «Право» та не визначають її «фокус». Деякі цілі ОП дублюють загальні принципи навчання правника та його діяльності. Рекомендовано під час удосконалення ОП конкретизувати цілі та розкрити її унікальність.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.2, 1.3, 1.4. Разом з тим, є певні зауваження за під критерієм 1.1. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП відповідає вимогам статті 5 Закону України “Про вищу освіту” та становить 90 кредитів ЄКТС. Відповідний стандарт вищої освіти відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП достатньо структурована. Вона містить 11 обов’язкових компонент та 12 вибіркових дисциплін, які об’єднані у 2 блоки. Така ж кількість і назви компонентів і у навчальному плані. Обов’язкові компоненти також включають дисципліни самостійного вибору ЗВО. Матриця відповідностей засвідчує повне забезпечення обов’язковими компонентами ОП програмних результатів навчання. Навчальний план охоплює Цикл загальної підготовки, що містить 3 дисципліни – «Філософія права», «Цивільний захист» та «Методологія та організація наукових досліджень» та Цикл професійної підготовки. Вибір та послідовність вивчення обов’язкових компонентів ОП є обґрунтованими і дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Співставлення результатів навчання, визначених для магістерського рівня в НРК, та ПРН в ОП дозволило встановити наступну відповідність. Результат навчання за НРК – спеціалізовані концептуальні знання. В ОП – це знання про: основи теорії та філософії права, місце і роль юридичної науки у загальній системі знань про природу і суспільство; засади та правові інститути фундаментальних галузей вітчизняної системи права; міжнародні стандарти прав людини, сутність і зміст ЄКПЛ, прецедентну практику ЄСПЛ; структуру і стандарти правничої професії, її роль у суспільстві зокрема щодо утвердження прав людини; правову освіту як основу правової держави та громадянського суспільства. Разом з тим, структурно-логічна схема не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв’язок деяких освітніх компонент програми. Крім того, вона містить дисципліни («Цивільний захист», «Кримінологія»), які не мають взаємозв’язку із рештою компонент ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз змісту ОП свідчить про загальну відповідність предметній області визначеної спеціальності. Освітні компоненти у цілому відповідають спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової програми. Натомість, інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило необхідність оновлення ОП деякими сучасними дисциплінами. Це надасть додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. Наприклад, як зазначила одна з роботодавців бажано було б доповнити ОП дисциплінами, що сприяють стресостійкості, витримці майбутнього професіонала-юриста, можливо у цьому твердженні є «раціональне зерно», адже сучасному юристу досить часто доводиться стикатися з різноманітними конфліктами, складними життєвими ситуаціями тощо.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Реалізація права студентів на вибір навчальних дисциплін, передбачених відповідною ОП і робочим навчальним планом, відбувається відповідно до Порядку реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Timchas_poloj_vilniy_vidir_navch_KDPU.pdf). Перелік вибіркового циклу загальної підготовки для всіх спеціальностей та рівнів освіти затверджується рішенням вченої ради університету. Перелік вибіркового циклу професійної підготовки затверджується рішенням вченої ради факультету. Студенти всіх рівнів вищої освіти обирають вибірково навчальні дисципліни соціально-гуманітарної підготовки шляхом реєстрації через Moodle-ЦДПУ. За підсумками реєстрації навчально-методичний відділ формує списки потоків і груп студентів на відповідні дисципліни і подає на затвердження ректору ЗВО. Студенти всіх курсів та всіх рівнів вищої освіти ЗВО обирають вибірково навчальні дисципліни фахового спрямування шляхом реєстрації через Moodle-ЦДПУ. За підсумками реєстрації деканати формують списки груп студентів на відповідні вибірково дисципліни. У ЗВО встановлена модель вибору дисциплін за блоками, яка не дозволяє в достатній мірі реалізувати право вільного вибору освітніх компонентів для здобувача вищої освіти. Зокрема, здобувач обирає не конкретні дисципліни, а певний блок, що складається із заздалегідь встановленого переліку компонентів. Можливість вибору дисциплін із одного блоку, або із інших ОП відсутня. У ОП та навчальному плані визначено два вибіркового блоку дисциплін. Здобувачі вищої освіти, які були присутні на інтерв'ю, інформували експертів про те, що вони мали можливість вільно обрати блок дисциплін. Однак через організаційні вимоги щодо кількості студентів для навчання за блоком освітніх компонент, ті хто були в меншості мали згодом прийняти вибір більшості. Завдяки цьому індивідуальні навчальні плани студентів співпадають. Це свідчить про недостатні умови на ОП для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу, практика студентів – невід’ємний складник підготовки фахівців у ЗВО і проводиться в установах, організаціях відповідно до договорів/індивідуальних клопотань з базами практик. На ОП виробнича практика передбачена у III семестрі в обсязі 14,4 кредити, підсумковий контроль – диференційований залік. Мета практики – формування професійних навичок роботи, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх використовувати в практичній діяльності (п. 8.2). Практика на ОП забезпечує формування таких спеціалізованих навичок: визначати прийнятні для юридичного аналізу факти, формувати й належним чином обґрунтовувати правові позиції, застосовувати норми права, проводити правороз’яснювальну та правопросвітницьку роботу. Практична підготовка передбачає безперервність і послідовність. Її зміст, завдання, терміни проходження, форми звітності і критерії оцінювання визначаються з урахуванням позиції роботодавця, викладеної у відкритих джерелах, відгуках на ОП, характеристиках, що є обов’язковим документом звітної документації студентів, і закріплюються в робочій програмі практики, яка розробляється випусковою кафедрою. Практична підготовка передбачає формування умінь застосовувати положення ЄКПЛ, прецедентну практику ЄСПЛ, що відбиває останні тенденції розвитку професійної правничої діяльності. ОП передбачає практичну підготовку, що формує у здобувачів фахові компетентності. Загалом вони задоволені результатами практик. І це дійсно підтвердилося під час зустрічі зі студентами та випускниками. Як бази для проходження виробничої практики, використовуються дуже різні підприємства, установи, організації, Національна поліція, адвокати, нотаріуси тощо. Інтерв’ювання роботодавців засвідчило їх готовність надавати умови для проходження практики студентів та стажування викладачів на умовах договірних відносин (у т.ч. комерційного характеру). Звіти здобувачів вищої освіти щодо проходження переддипломної практики узгоджуються із автономними вимогами ЗВО. Зміст програми практики у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці та очікуванням стейкхолдерів, а також дозволяє досягти за цією компонентою, заявлених у ОП, програмних результатів навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Серед компетентностей і ПРН в ОП закріплено й соціальні навички. Як пояснив гарант ОП Соболев Євген Юрійович, їх розвиток починається на етапі бакалаврату продовжується на магістратурі під час опанування **усіх** навчальних дисциплін. На його думку, завдяки тому, що законодавство України «мінливе», його застосування вимагає регулярного опрацювання змін, вирішення колізій, все це дозволяє усвідомити необхідність навчатися протягом життя, стимулює розвиток умінь навчатися з високим ступенем автономії, самовдосконалюватися. ОП також передбачає такий освітній компонент як «Методологія та організація наукових досліджень», де студенти здобувають навички комунікації, презентації своїх наукових рішень, тощо. Разом з тим, експертна група вважає, що студентам можуть бути створені й додаткові умови для отримання соціальних навичок через можливість навчання на відповідних факультативах або спеціальних курсах. Кваліфікований кадровий потенціал ЗВО для організації такого навчання є цілком достатнім.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт за спеціальністю відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за більшістю освітніх компонентів було підтверджено опитуванням та анкетуванням фокус-групи здобувачів вищої освіти. Це підтверджує і додатковий аналіз змісту компонентів ОП експертами комісії. У експертів склалося враження, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП не здійснюється. Проте на ОП створено умови для занурення здобувачів у реалію правничої професії. У ЗВО створена й працює Юридична клініка, де студенти опановують професійну майстерність. Крім того, ЗВО проводить спільні навчальні заходи разом із роботодавцями. Так, під час екскурсії на ПрАТ «Гідросила АІМ» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-facultyof-history-and-law/9463>) студенти дізналися про діяльність юридичної служби на підприємстві. При відвідуванні Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України в Кіровоградській області його фахівці розповіли про криміналістичну техніку, специфіку експертизи біологічного матеріалу, дактилоскопічного аналізу й ідентифікації особи, показали зразки ручної вогнепальної зброї. Студенти провели дактилоскопічну фіксацію відбитків пальців. В результаті такого заходу студенти отримали закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни «Криміналістика» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law?start=25>) тощо. Ці відомості були підтверджені під час спілкування з здобувачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

ОП достатньо структурована. Матриця відповідностей засвідчує повне забезпечення обов'язковими компонентами ОП програмних результатів навчання. На ОП створено умови для занурення здобувачів у реалії правничої професії (шляхом проведення консультацій у юридичній клініці ЗВО, проведення екскурсій та спільних навчальних заходів із роботодавцями, включаючи й бінарні заняття тощо). ОП містить освітні компоненти, які були рекомендовані роботодавцями. Опитування групи роботодавців засвідчило їх готовність надавати умови для проходження практики студентів, а також і можливого працевлаштування в майбутньому. Роботодавці задоволені випускниками даної ОП, що підтверджували під час зустрічі неодноразово.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Структурно-логічна схема не достатньо чітко показує і обґрунтовує взаємозв'язок деяких освітніх компонентів програми («Цивільний захист», «Кримінологія»). Вибіркова частина формування компонентів ОП потребує удосконалення. Експертна група встановила, що бажано було б у майбутньому блоки вибірових дисциплін об'єднувати дисципліни більш логічніше (бо є дисципліни, які «випадають» з блоку, наприклад «Захист інтелектуальної власності»). Інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило необхідність оновлення ОП деякими сучасними дисциплінами, наприклад, що сприяють стресостійкості, витримці майбутнього професіонала-юриста. Тому рекомендовано впровадити додаткові курси та факультативи для розвитку соціальних навичок здобувачів вищої освіти. Також запропоновано врахування досвіду аналогічних іноземних програм при оновленні ОП у майбутньому.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.5, 2.7, 2.8. Разом з тим, є певні зауваження за під критеріями 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 2.9. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за ОП чіткі і зрозумілі, не містять дискримінаційних положень по відношенню до даної програми та розміщені на веб-сайті закладу вищої освіти (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/mahistr/478-spetsialnosti/fakultet-istorii-ta-prava/5984-081-pravo>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Вступні випробування для вступу на ОП здійснюються відповідно до Порядку організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти, який затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України 5 квітня 2019 року № 441. На сторінці сайту ЗВО, присвяченій правилам прийому на навчання за ОП (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/mahistr/478-spetsialnosti/fakultet-istorii-ta-prava/5984-081-pravo>), міститься посилання на сторінку сайту МОН, де оприлюднений Наказ МОН № 441 та знаходяться інформаційні матеріали з організації вступних випробувань за технологією ЗНО.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура прописана в «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf), відповідно до якого ЗВО визнає еквівалентними і перезараховує результати навчання у ЗВО-партнері з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або ін. систем оцінювання. Інформація про вивчені дисципліни за програмами АМ зазначається у додатку до диплому. Здобувач, який реалізує право на АМ і зберігає статус учасника освітнього процесу денної форми навчання за державним замовленням, має право на академічну стипендію в університеті, в разі її призначення. Здобувачі вищої освіти ОП не брали участі у програмах академічної мобільності. На сайті ЗВО розміщена інформація щодо різних програм академічної обміну для здобувачів вищої освіти (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/novyny/9662-osvita-bez-kordoniv-abo-iak-podorozhuvaty-pid-chas-navchannia>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/novyny/9605->

zustrich-iz-predstavnykom- educationusa; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/novyny/8444-informatyvna-zustrich-dlia-studentiv-shchodo-mozhlyvosti-stazhuvannia-ta-obminu>;
<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/novyny/8426-informatsiina-zustrich-dlia-studentiv-shcho-tsikavliatsia-prohramamy-mobilnosti>;
<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/novyny/7871-tsikavyt-vyshcha-osvita-v-ssha>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у ЗВО відсутні. У Положенні про питання визнання результатів навчання, організацію освітнього процесу (п. 9.7 «Порядок перезарахування заліків та екзаменів отриманих у неформальній освіті»), зокрема у п. 9.7.2 зазначено: «Не допускається використовувати як підставу для перезарахування сертифікати про закінчення різних курсів» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polog_OP_CUSPU_2019-2020.pdf). На зустрічі проректор з навчально-методичної роботи Клоц Євген Олександрович та гарант ОП Соболев Євген Юрійович повідомили про те, що планується розробка нормативного акту ЗВО з цього питання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Правила прийому та інші нормативні документи в контексті Критерію 3 чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОП. Їх розміщено на веб-сайті університету у зручному для всіх учасників освітнього процесу доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Відсутність правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті. Рекомендовано створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання. Доцільно додатково ознайомитися із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО. Визначити можливості для започаткування практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти в контексті цієї ОП.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2, та 3.3. При цьому нині відсутні процедури за підкритерієм 3.4 є у планах роботи керівництва університету на найближчий період. Загалом ОП відповідає критерію, вказані недоліки не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчання на ОП здійснюється відповідно до Положення про освітній процес (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polog_OP_CUSPU_2019-2020.pdf) та включає такі основні форми: навчальні заняття, самостійна робота студентів; практична підготовка; контрольні заходи. Позааудиторне навчання включає: консультації, виконання науково-дослідної роботи, захист курсових проектів, робіт, залучення здобувачів до участі в конференціях та конкурсах наукових робіт різного рівня. Методи та форми навчання, які використовуються викладачами на програмі, дозволяють ефективно досягти переважної більшості програмних результатів. Це було встановлено під час спілкування з викладачами та здобувачами. За інформацією, наданою ними, перед початком вивчення кожної дисципліни надається інформація щодо форм і методів навчання. Вибір викладачами форм і методів навчання залежать від цілей, мети, компетентностей та результатів навчання для цих дисциплін. Крім того, студенти зазначили, що під час виконання наукової складової мають можливість обирати тему та методи дослідження. Ця інформація підтверджується й результатами опитувань студентів ОП щодо забезпечення якості вищої освіти, які проводилися ЗВО і були вивчені експертною групою під час виїзду. Такі опитування передбачають в собі питання, що стосується методів, цілей, результатів навчання та викладання на ОП. На думку експертної групи, це дозволяє моніторити думку здобувачів в межах даного підкритерію. На зустрічі здобувачі вищої освіти зазначили, що опитування проводяться за допомогою анонімних анкет з періодичністю не менше ніж 2 рази на один навчальний семестр. Крім зазначеного, студентоцентрований підхід ОП проявляється у можливості індивідуального навчання із застосуванням засобу дистанційного навчання "Moodle". Також у ЗВО встановлені навчальні автоматизовані системи «Наша Вікі», «Наша Хмарка», які забезпечують отримання та перевірки завдань для здобувачів вищої освіти дистанційно.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Усі учасники освітнього процесу мають можливість ознайомитись у робочих навчальних програмах та силабусах з інформацією, що стосується цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Вся інформація про навчально-методичне забезпечення ОП розміщена на сайті ЗВО у вкладеннях кафедр (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-derzhavno-pravovykh-dysytsyplin-ta-administratyvnoho-prava/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr> ; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-haluzevoho-prava-ta-pravookhoronnoii-diiialnosti/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr>). Під час спілкування із здобувачами було з'ясовано, що їх цілком задовольняє така система інформування. Крім того, здобувачі зазначили, що кожен може звернутись до адміністрації факультету або викладачів в будь-якій зручній формі і отримати вичерпну інформацію.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Магістерська ОП є не освітньо-науковою, а освітньо-професійною. Однак у цілях програми акцентовано увагу і на науковій складовій підготовки фахівців. Серед компонент ОП є нормативна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень».

Здобувачі долучаються до процесу досліджень під час виконання магістрівської роботи.

Окремі здобувачі ОП брали участь у науково-практичних конференціях, спільних публікаціях статей із викладачами (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/7889>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8686>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8612>;

<https://www.cuspu.edu.ua/ua/nz-pravo-arhiv/586-general-information/naukovi-chasopysytsdpu/naukovi-chasopysy-pravo/publikatsii/8177>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/nz-pravo-arhiv/586-general-information/naukovi-chasopysy-pravo/publikatsii/8179>;

<https://www.cuspu.edu.ua/ua/nz-pravo-arhiv/586-general-information/naukovi-chasopysytsdpu/naukovi-chasopysy-pravo/publikatsii/8180>). Також студенти надсилали результати своїх досліджень на Всеукраїнські конкурси студентських наукових робіт. У 2018-2019 н.р. - 3 місце за напрямом Транспортне право отримала студентка ОП Бодюл М.

Отже, ЗВО у цілому забезпечує поєднання цілей програми та процесу викладання і навчання за ОП із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до п. 5.8 Положення про організацію освітнього процесу, робоча навчальна програма розробляється викладачем, затверджується на засіданні кафедри перед початком нового навчального року і перезатверджується на кожен навчальний рік. Під час виїзної експертизи було встановлено, що завдяки частим змінам у законодавстві України викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін та їх навчально-методичне забезпечення один раз на рік перед початком навчального року. Зі слів здобувачів вищої освіти, вони ні разу не помічали викладання на базі застарілої інформації чи нормативно-правових актів, що втратили чинність.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Значною мірою інтернаціоналізація діяльності на ОП пов'язана із глобалізацією наукових досліджень, які здійснюють викладачі в контексті своїх навчальних дисциплін. Зокрема, викладачі ОП (В.Гриценко, Є. Соболев, Л. Рябовол, А. Манжула, О. Сокуренок, С. Чернік) мають публікації у журналах, які індексуються у авторитетних міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. Викладачі ОП брали участь у закордонних міжнародних конференціях, стажуваннях у Польщі, Чехії, Словенії, Черногорії, Литві. У міжнародних конференціях беруть участь і здобувачі ОП. Про інтернаціоналізацію діяльності ЗВО також свідчить перелік угод з різними іноземними закладами, з якими під

час візиту ознайомила експертна група. Здобувачі зазначили, що здійснювались обміни в рамках міжнародної програми "Erasmus", а до співробітництва між ЗВО може долучитись будь-хто з здобувачів. Крім того, на веб-сайті ЗВО у вкладенні "на допомогу науковцям" кожен може ознайомитись з міжнародними платформами і журналами та закласти основу для своєї майбутньої наукової праці.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Силабуси дисциплін знаходяться на сайті ЗВО і всі здобувачі вищої освіти повсякчасно мають до них доступ. За ОП передбачена можливість індивідуального навчання із застосуванням засобу дистанційного навчання "Moodle". У навчальному процесі також використовуються інші навчальні автоматизовані системи «Наша Вікі», «Наша Хмарка». Поєднання навчання і досліджень забезпечується завдяки залученню на добровільній основі здобувачів вищої освіти до написання сумісних із викладачами статей, участі у конкурсах студентських наукових робіт, у наукових конференціях. Викладачі постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін та їх навчально-методичне забезпечення. Наявність публікацій викладачів у журналах, які індексуються у авторитетних міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, та їх участь у закордонних міжнародних конференціях, стажуваннях підтверджує те, що навчання, викладання за ОП та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Відсутність участі викладачів та студентів ОП у виконанні міжнародних наукових проектів. Рекомендовано підвищити конкурентоспроможність дослідницьких груп для перемоги у грантових конкурсах. Доцільно покращити передумови для участі викладачів та студентів у програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4. Разом з тим, є певні зауваження за підкритерієм 4.5. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальні форми контрольних заходів та система оцінювання здобувачів вищої освіти визначені в нормативно-правових документах ЗВО: Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, затверджене Вченою радою університету Протокол № 2 від 30.09.2019 (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvitn_diyaln_2019.pdf); Положенні про академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, схвалено вченою радою університету Протокол № 2 від 30.09.2019 (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_pro_dobrochesnist.pdf); Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, затверджено вченою радою університету Протокол № 2 від 30.09.2019 (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_apel_10.pdf). В цих документах докладно описані які форми контрольних заходів (вхідний контроль, поточний контроль, підсумковий контроль у вигляді семестрового іспиту або заліку) та які критерії використовуються для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Інтерв'ювання студентів та представників студентського самоврядування показало, що здобувачі вищої освіти чітко знають про те, які форми контрольних заходів та методи оцінювання використовуються для кожної дисципліни, викладачі на початку навчання інформують студентів щодо контрольних заходів, інформація про це доступна на інтернет-сайті ЗВО. Спілкування зі студентами засвідчило, що для більшості з них критерії оцінювання у цілому є чіткими та зрозумілими. Наявні критерії переважно дозволяють встановити досягнення більшості результатів навчання за ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок

оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час акредитаційної експертизи було з'ясовано, що у ЗВО обрання, розробка і перегляд форм контролю і критеріїв оцінювання відбувається на основі Положення про організацію освітнього процесу в ЦДПУ від 28.08.2017 р., Положення про організацію освітнього процесу в ЦДПУ на 2019-2020 н. р., Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в ЦДПУ тощо. Спілкування зі студентами та представниками студентського самоврядування показало обізнаність здобувачів вищої освіти щодо правил проведення контрольних заходів та порядком оскарження контрольних заходів і регулювання конфліктів. Студенти, представники студентського самоврядування та викладачі наголошують, що під час поточного та підсумкового контролю ніяких конфліктних ситуацій не виникало. Враховуючи те, що нормативно-правові акти ЗВО врегульовують лише порядок вирішення конфліктних ситуацій під час підсумкового контролю, рекомендовано розробити документ ЗВО, який би визначав механізм врегулювання конфліктних ситуацій під час поточного контролю.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура дотримання академічної доброчесності у ЗВО визначена у Положенні про академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка, схвалено вченою радою університету Протокол № 2 від 30.09.2019 (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_pro_dobrochesnist.pdf). Відповідно до цього документу у ЗВО здійснюються такі заходи щодо дотримання учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності: інформаційна робота викладачів зі студентами, мотивація студентів до навчання, перевірка робіт на плагіат, інформаційна та консультативна робота Наукової бібліотеки з авторами наукових праць, відкритий доступ до інформації та ін. Як інструмент протидії академічній недоброчесності у ЗВО передбачено перевірку робіт на плагіат. Перевірці на академічний плагіат підлягають: дисертації та автореферати; навчально-методичні і наукові праці науково-педагогічних працівників університету; рукописи статей/тези, які надходять до редакцій наукових журналів ЗВО; кваліфікаційні роботи вибірково за рішенням вчених рад факультетів за поданням завідувачів кафедр у кількості 30 % (для бакалаврів) і 50 % (для магістрів) від загальної кількості робіт. Перевірка на наявність плагіату проводиться за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення (для кваліфікаційних робіт – Strike Plagiarism) на основі представленого варіанта у форматах docx або doc. Висновки про плагіат зберігаються разом з письмовими роботами. Під час виїзду до ЗВО експертною групою вибірково були перевірені висновки на плагіат робіт магістрів. Загалом, під час зустрічей здобувачі ОП, представники студентського самоврядування та викладачі зазначили, що політика та процедури ЗВО щодо академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

У ЗВО питання вирішення конфліктних ситуацій під час поточного контролю не врегульовані. Тому рекомендовано розробити документ ЗВО, який би визначав механізм врегулювання конфліктних ситуацій під час поточного контролю.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1, 5.2, 5.4. Разом з тим, є певні зауваження за під критерієм 5.3. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз кадрового складу у цілому засвідчив високий рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на цій ОП. Це підтверджується наявними дипломами про вищу освіту, дипломами про наукові ступені, атестатами про вчене звання, а також інформацією про наукову діяльність викладачів, яка міститься на сайті університету та підтверджується даними науково-метричних баз та пошукових систем. Аналіз експертною групою авторських сторінок науково-педагогічних працівників у певних наукометричних базах та пошукових системах також засвідчив відповідність досліджень більшості викладачів формату тих дисциплін, які вони забезпечують на ОП. При цьому були виявлені і менші відповідності дослідницької компоненти НПП по таких дисциплінах як «Інформаційне право», «Захист прав споживачів», «Актуальні проблеми фінансового та бюджетного права» та ін.

Деякі викладачі мають досвід професійної діяльності у відповідній сфері (проф. Гриценко В.Г – у правоохоронних органах, доц. Юрах В.М. – в адвокатській діяльності). Аналіз цих доказів дає підстави стверджувати відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів формату тих дисциплін, які вони забезпечують на ОП. Разом з тим, експертна група зазначає, досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання переважно забезпечують викладачі лише із належною академічною кваліфікацією.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура конкурсного добору викладачів здійснюється відповідно до Порядку обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, схвалений Вченою Радою університету (протокол № 1 від 30.08.2018 р.).

(https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poryadok_obran_za_konkusom.pdf).

Прозорість виконання цього Порядку щодо оцінювання рівня академічної та/або професійної кваліфікації підтверджується протоколами засідання кафедр, де обговорювалися відкриті заняття, які проводилися кандидатами на посаду викладача, звіти про науково-педагогічну діяльність викладачів – кандидатів та обговорювалися питання про рекомендацію вченій раді факультету обрати кандидата на посаду. Аналіз протоколів кафедр, а також протоколів вченої ради факультету засвідчив, що процедури конкурсного добору викладачів у цілому є прозорими, однак дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів переважно за рахунок їх відповідності академічній кваліфікації за дисциплінами ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Участь роботодавців у проведенні теоретичних та практичних занять засвідчили представники роботодавців, а також студенти під час зустрічей з експертною групою. Як основну форму співпраці із роботодавцями в межах освітнього процесу учасники зустрічей зазначили виробничу практику. Відповідно до наданих ЗВО договорів про проходження студентами виробничої практики, основними базами практики є авторитетні державні установи області, а саме: Кіровський районний суд м. Кіровограда, Кропивницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Головне територіальне управління юстиції у Кіровоградській області, Кіровоградський обласний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Кіровоградський окружний адміністративний суд, Головне управління Національної поліції в Кіровоградській області, Центр пробачії в Кіровоградській області. За час реалізації ОП були проведені спільні із роботодавцями освітні заходи, а саме: з Регіональним центром з надання БВПД (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8459>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8438>). Державної установи «Центр пробачії» в Кіровоградській області (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/9533-zaprovdzhennia-instytutu-probatsii-v-ukraini-ta-zarubizhnyi-dosvid>). До освітніх та наукових заходів неодноразово залучалися Головне територіальне управління юстиції в Кіровоградській області, Управління патрульної поліції в Кіровоградській області, Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України в Кіровоградській області (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8694>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/7904>; <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/7697>), Кіровоградський окружний адміністративний суд (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/8470>). ЗВО спільно з Головним територіальним управлінням юстиції в Кіровоградській області було розроблено та надруковано буклет про отримання податкової знижки на навчання.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

На зустрічі із експертною групою студенти та представники роботодавців засвідчили про проведення занять за участі роботодавців. Під час зустрічі начальник Головного територіального управління юстиції у Кіровоградській області Гуцул Вадим Володимирович, заступник начальника відділу представництв Кропивницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Мироненко Анастасія Олександрівна, адвокат Ляшенко Олена Валеріївна повідомили про їхнє залучення до аудиторних занять зі студентами. Цю інформацію підтвердили й студенти ЗВО. Разом з тим, експертна група зазначає, що випадків укладання трудових договорів умовах на зовнішнього сумісництва чи цивільно-правовими договорами з професіоналами-практиками, експертів галузі, представників роботодавців не виявлено.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів переважно через співпрацю із іншими організаціями. Викладачі ОП мають свідоцтва про підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років. Більшість науково-педагогічних працівників пройшла таке підвищення кваліфікації у інших ЗВО (Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, Кіровоградська льотна академія національного авіаційного університету, Тернопільський національний економічний університет, ПрАТ «ВНЗ «МАУП», Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, Юридичний інститут Київського міжнародного університету), у тому числі й іноземних ЗВО (Люблінський католицький університет Івана Павла II). На зустрічі із академічним персоналом було з'ясовано, що викладачі мають також і систему професійного розвитку через власні програми ЗВО (наприклад, розробка дистанційних курсів засобами Вікі-КДПУ, Хмарка-КДПУ і Moodle-КДПУ). Разом з тим, науково-педагогічні працівники відзначили, що їм хотілось би мати більше можливостей та часу для власного наукового та кваліфікаційного розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Стимулювання розвитку викладацької майстерності у ЗВО здійснюється відповідно до Колективного договору між адміністрацією і трудовим колективом ЦДПУ імені Володимира Винниченка на 2018-2023 р.р. Так, університет здійснює нематеріальні (вручення нагород університету – грамот, подяк) та матеріальні (преміювання) заохочення викладачів ОП за досягнення у фаховій сфері. У додатку № 2 цього договору – Положенні про преміювання працівників визначені основні критерії преміювання. Випадки заохочення викладачів ОП були підтверджені відповідними наказами ректора ЗВО. Згідно із діючим Положенням про Конкурс на краще навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни у Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка переможці та лауреати кожної номінації Конкурсу нагороджуються грошовою премією та грамотами університету. У співбесіді із викладачами ОП, представником відділу кадрів, головним бухгалтером ЗВО така інформація була підтверджена. Крім того, за результатами діяльності викладачів формується рейтинг викладачів університету, який певною мірою може слугувати стимулом для підвищення викладацької майстерності. Проведення рейтингу викладачів здійснюється відповідно до процедури, визначеної Положенням про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників (https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/nd/Reyting_vikladacha_2019.pdf). Також розвитку викладацької майстерності сприяють анонімні опитування студентів щодо якості викладання дисциплін. Оцінка викладацької майстерності викладачів здійснюється на рівні кафедр шляхом проведення відкритих занять, взаємного відвідування занять викладачами. Результати обговорюються на засіданнях кафедр, робляться висновки та надаються рекомендації, у тому числі й стосовно продовження контракту із викладачем.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Усі викладачі програми мають відповідність за академічною кваліфікацією. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. У ЗВО існують тісні та дружні зв'язки з роботодавцями – авторитетними державними установами області. Здобувачі освіти ОП проходять виробничу практику в цих установах. Також чимало випускників ЗВО працевлаштовані у цих установах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Відсутність практичного досвіду роботи більшості викладачів у контексті викладання дисциплін на ОП. Рекомендовано більш вузько визначати конкурсні вимоги до претендентів за заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, беручи до уваги не лише належну академічну, але й професійну кваліфікацію. Запропоновано залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних практичних занять на умовах зовнішнього сумісництва чи цивільно-правових договорів. Доцільно забезпечити можливості для стажування викладачів у провідних роботодавців регіону на взаємовигідних умовах. Рекомендовано ЗВО розробити ефективну власну програму підвищення кваліфікації викладачів для розвитку їх соціальних навичок (soft skills) та педагогічної майстерності.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.3, 6.4, 6.5, 6.6. разом з тим, є певні зауваження за підкритеріями 6.1, 6.2. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті функціонує наукова бібліотека. У бібліотеці представлено належний фонд бібліотечних ресурсів для навчання за ОП. У зв'язку із швидкою зміною законодавства України значна частина фонду потребує оновлення. В бібліотеці існує електронний каталог курсів з різних дисциплін. Для дистанційного навчання за ОП використовується система Moodle, де наведені всі необхідні матеріали. Також у ЗВО впроваджено використання інших навчальних автоматизованих систем: Вікі-ЦДПУ, Хмарка-ЦДПУ. ОП забезпечена необхідною кількістю мультимедійних систем зважаючи на кількість здобувачів. На факультеті функціонують комп'ютерні клас з доступом до мережі Internet, лекційні аудиторії, зала судових засідань. Зі слів здобувачів та випускників ЗВО, матеріально-технічного забезпечення їм завжди вистачало і проблем на цьому підґрунті не виникало.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За ствердженням викладачів, здобувачів освіти та керівництва, ЗВО надає безоплатний доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. У здобувачів та викладачів є можливість безоплатно користуватися комп'ютерною технікою для дистанційного навчання, навчальною літературою, матеріалами для проведення наукових досліджень.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Для належного харчування студентів в університеті наявний комплекс громадського харчування. В навчальному корпусі факультету функціонує буфет. Іногороднім студентам надається гуртожиток. Органом, що представляє інтереси студентів в університеті є студентське самоврядування, представники якого входять до складу ректорату, вченої ради університету та факультету. Для захисту прав та інтересів здобувачів вищої освіти функціонує студентський профком. У ЗВО створено Психологічну службу з метою надання доступних і якісних послуг у сфері практичної психології (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/storinky-pidrozdliv-universytetu/psykholohichna-sluzhbakdpu/zahalna-informatsiia>). В університеті є профілакторій та спортивний комплекс.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Для підтримки здобувачів та вирішення питань, що стосуються організації навчання та викладання є заступник декана з виховної роботи. Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється, головним чином, через деканат або кураторів груп. В університеті функціонує система інформування здобувачів з питань різного характеру через деканат, мережу Internet, соціальні мережі, раду студентського самоврядування та студентський профком. Консультативна та соціальна підтримка здобувачів здійснюється кураторами та деканом, про що вони самі і зазначають.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до результатів обстеження проведеного Кіровоградською Обласною Організацією Інвалідів від 08.05.2019 : ЦДПУ забезпечує доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до навчальних корпусів, навчальних аудиторій, вбиралень та іншої інфраструктури відповідно до Державних будівельних норм, правил і стандартів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті функціонує гаряча лінія, психологічна служба, а звернення здобувачів до ректора можна передати через «скриньку довіри». Результати опитування викладачів та здобувачів вищої освіти засвідчили достатній рівень інформації щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій. Проте, зазначені правила не містять формального вираження та інформації щодо процедур розгляду повідомлень про сексуальні домагання та дискримінацію. Задля протидії корупції існує уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції і керується вона в своїй діяльності Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції та Антикорупційною програмою Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Реалізація ОП відбувається за достатності матеріально-технічних ресурсів. Позитивним є можливість використання зали судових засідань для проведення занять професійного напрямку. Здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. Безпечне освітнє середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти забезпечується роботою студентського самоврядування та профкому, підтримкою здобувачів вищої освіти з боку кураторів груп, деканату факультету, сприятливим ставленням викладачів. В університеті функціонує гаряча лінія, психологічна служба, а звернення здобувачів до ректора можна передати через «скриньку довіри». У ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

У зв'язку із швидкою зміною законодавства України, існує постійна необхідність оновлення бібліотечного фонду за професійним напрямом ОП. В системі Вікі ЦДПУ відсутня велика кількість вкладень (вони або не відкриваються, або містять інформацію не пов'язану з дисципліною). У ЗВО відсутні правила щодо процедур та шляхів вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією. Рекомендовано розробити документ, який регламентує дану процедуру.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.2, 7.3, 7.4, 7.5. Разом з тим, є певні зауваження за підкритеріями 7.1, 7.6. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП – один з основних документів, що регламентують освітній процес є Положення про організацію освітнього процесу (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polog_OP_CUSPU_2019-2020.pdf).
Процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП унормовує Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polojenya_zabezpech_yakosti_CUSPU_09.2018.pdf) відповідно до цих документів внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності передбачає моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, що здійснюється на виконання основних завдань підвищення якості навчання, серед яких і розробка освітніх програм, адекватних запитам ринку праці і кращим зарубіжним аналогам. Однак, періодичність перегляду ОП нормативно не визначена. Зі слід гаранта ОП та викладачів, такий перегляд випускові кафедри здійснюють за власною ініціативою. Проводять регулярний аналіз результатів навчання здобувачів та співвідносять їх з ПРН і на цій основі вносять зміни в ОП. У ЗВО систематично проводять збір і аналіз таких даних, як: результати заліково-екзаменаційних сесій та державної атестації; прагнення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня продовжувати навчання на другому (магістерському) рівні; показники складання фахових вступних випробувань; ступінь задоволеності студентів умовами та організацією освітнього процесу; стан працевлаштування випускників; відгуки/оцінки роботодавців. Останні зміни були внесені в ОП на основі відгуків-рецензій потенційних роботодавців, у яких випускники ЗВО за спеціальністю 081 Право вже працюють або студенти проходили/проходять виробничу правову практику. Загалом під час перегляду ОП враховані рекомендації здобувачів освіти, випускників та роботодавців щодо підсилення практичної складової і формування умінь, необхідних у професійній правничій діяльності. Враховано тенденції розвитку спеціальності і ринку праці, а саме: у зв'язку з тим, що законодавство динамічне і зростає потреба в постійному професійному вдосконаленні, ОП орієнтована на розвиток здатності самостійно оволодівати знаннями; оскільки в юриспруденції широко використовується інтернет-ресурс, до ПРН віднесено вміння вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі залучаються до перегляду ОП. Це підтвердили під час зустрічей здобувачі та представники органів студентського самоврядування, які зазначили, що з приводу цього проводилися письмові опитування. Також здобувачі мали можливість висловити свої побажання під час усного спілкування з гарантом та викладачами ОП. В результаті цього були враховані побажання студентів ширше використовувати у процесі навчання тестові завдання, аналіз ситуацій та правових/процесуальних документів. Отже, отримання зворотного зв'язку від студентів у межах ОП підтвердило, що вони впливають на зміст та

організацію навчання. Крім того, за результатами інтерв'ювання адміністративного персоналу ЗВО та лідерів студентського самоврядування стало відомо, що здобувачі вищої освіти частково залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через членство представників студентського самоврядування у вчених радах ЗВО. Разом з тим, експертна група зазначає, що залучення здобувачів до перегляду ОП не має систематичного характеру, форми залучення нормативно не визначені. Рекомендовано розробити та впровадити нормативний документ ЗВО, який би визначав форми, періодичність та порядок проведення залучення здобувачів до перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Це підтверджується протоколами кафедр. Наприклад, у протоколі № 9 від 2 травня 2019 року засідання кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права є відомості про перегляд ОП разом з роботодавцями та врахування їхніх пропозицій щодо змісту ОП (питання 8). Також цю інформацію підтвердили роботодавці під час зустрічі з експертною групою. Крім того, представники роботодавців залучаються до рецензування ОП про що свідчать їх рецензії-відгуки, які були надані експертам.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На ОП започатковано збирання інформації щодо кар'єрного шляху і траєкторій працевлаштування випускників шляхом опитування. Технологічно це здійснюється через розсилку Google-форми на електронну пошту або менеджери і відповіді на питання (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffyFsqPvOXvv23C3iC9_i_wCvzzO4xEkU_K9zolrtjmmi3ag/viewform?vc=0&c=0&w=1). Опитування є добровільним і дозволяє отримати об'єктивну інформацію про місце роботи осіб, які здобули вищу юридичну освіту у ЗВО. Результати опитування обговорюються на засіданнях кафедр. Кафедри також відслідковують шляхи випускників у соціальних мережах та інтернет-ресурсі. Значна частина працевлаштована в систему Головного територіального управління юстиції у Кіровоградській області: О. Силкіна (провідний спеціаліст відділу організації та контролю за виконанням рішень), Б. Улюшев (державний виконавець відділу примусового виконання рішень), С. Нетреба (начальник Долинського районного відділу державної виконавчої служби), М. Дворовенко (начальник Новгородківського районного відділу державної виконавчої служби) та ін. Частина працює в Регіональному центрі надання вторинної безоплатної правової допомоги: Є. Чікіріс (заступник начальника відділу забезпечення якості правової допомоги), А. Мироненко (заступник начальника відділу правопросвітництва) та ін. Адвокатами працюють: В. Воробйов, А. Калинка-Бондарь, О. Ляшенко та ін. З фокус-зустрічі стало ясно, що випускники досить тісно спілкуються з своїм ЗВО.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Періодичність перегляду ОП у ЗВО нормативно не визначена. Останній раз ОП переглядалася у квітні-травні 2019 р. випусковими кафедрами й перезатверджена вченою радою ЗВО протокол № 12 від 27.05.2019 р., наказ № 89/2-УН від 28.05.2019 р. Зі слів гаранта та викладачів ОП, щороку викладачі переглядають робочі програми навчальних дисциплін і відображають зміни аудиторних годин, самостійної роботи згідно з робочим навчальним планом. Через специфіку змісту спеціальності 081 Право щороку переглядається не лише рекомендована наукова й навчальна література, але й перелік правових актів з дисципліни, щоб відобразити зміни у законодавстві. Переглядається і робоча програма виробничої практики. Зі слів гаранта ОП, окремі недоліки в ОП / освітній діяльності з реалізації ОП, виявлені у ході внутрішнього забезпечення якості, усуваються в робочому порядку. Офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності за освітніми програмами ЗВО не представлено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Попередніх акредитаційних експертиз за цією ОП не проводилось, але при формуванні програми гарант та академічний персонал користувалась висновками та рекомендаціями експертів за спорідненими ОП кафедри.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з інформацією, наданою керівництвом ЗВО, гарантом ОП та викладачами, в ЗВО здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ЗВО прагне до підвищення культури якості шляхом регулярного опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін ОП; формування рейтингу науково-педагогічних працівників; проведення відкритих занять; стимулювання підвищення кваліфікації викладачів. Ця інформація підтверджується протоколами кафедр, результатами проведених рейтингів викладачів, протоколами обговорення відкритих занять. Також культура якості започатковується у соціальних, наукових та організаційних заходах ЗВО. Разом з тим, існуюча система внутрішньої системи забезпечення якості освіти представляє певні незручності, так як функції контролю та забезпечення якості розподілені серед кількох структурних підрозділів, які мають значну кількість інших функціональних обов'язків. Зі слів проректор з навчально-методичної роботи Клоца Євгена Олександровича, у ЗВО планується створення окремого відділу забезпечення якості освітніх послуг. Отже, комплексна оцінка експертною групою освітнього середовища засвідчує існування резервів для покращення існуючої культури якості в ЗВО. Враховуючи

те, що у ЗВО не має нормативного акту, який б загалом впорядковував всі питання, пов'язані із оцінюванням освітніх послуг ЗВО, рекомендовано розробити та забезпечити виконання такого документа.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Загалом ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Не зважаючи на існування у ЗВО нормативних актів, які визначають процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП, періодичність перегляду ОП нормативно не визначена. Відповідно ОП переглядається за власною ініціативою гаранта та викладачів у робочому порядку. Залучення здобувачів до перегляду ОП не має систематичного характеру, форми залучення нормативно також не визначені. Існуюча система внутрішньої системи забезпечення якості освіти представляє певні незручності, так як функції контролю та забезпечення якості розподілені серед кількох структурних підрозділів, які мають значну кількість інших функціональних обов'язків. Рекомендовано удосконалити нормативні акти ЗВО з урахуванням вище зазначених зауважень.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.3, 8.4, 8.6. Разом з тим, є певні зауваження за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.5, 8.7. Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty>) У освітньому процесі ЗВО впроваджені сучасні автоматизовані системи: «Наш Moodle», «Наша Вікі», «Наша Хмарка», які також є додатковим інструментом для своєчасного та повного отримання необхідної інформації. Вхід до цих систем забезпечується зі сайту ЗВО. За результатами перевірки експертна група підтверджує робочий стан автоматизованих систем.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

ОП оприлюднена на веб-сайті ЗВО. На зустрічах з експертною групою всі стейкхолдери підтвердили факт обговорення ОП з ними.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО на своєму офіційному сайті оприлюднило в повному обсязі інформацію про ОП, яка була затверджена 27.11.2017 р. і введена у дію з 01.09.2018р. (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_pravo/files_derzh_prav_disciplin/OPP/OPP_Magistri_Pravo.pdf). Проте варіант ОП, який був доопрацьований та перезатверджений за результатами першого року реалізації (2018-2019 н.р.) не оприлюднений. Під час зустрічей стейкхолдери зазначили, що вони обізнані про зміст, цілі та задачі, що притаманні окремим освітнім компонентам ОП. За навчальними курсами ОП розроблені силабуси, робочі навчальні програми та навчальні програми, які також оприлюднені на сайті ЗВО (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-derzhavno-pravovykh-dysytsyplin-ta-administratyvnoho-prava/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr>)

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вся інформація відкрита, знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. Сайт є зрозумілим для користувача. Як додатковий інструмент для своєчасного та повного отримання необхідної інформації у ЗВО проваджені сучасні автоматизовані системи освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Іноді має місце несвоєчасне оприлюднення на веб-сайті останніх варіантів затверджених документів. Рекомендовано звернути увагу на своєчасність оприлюднення оновлених документів ЗВО, в першу чергу, ОП, оскільки це дезорієнтує потенційних вступників ОП та роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Загалом ОП відповідає критерію 9. Недоліки, описані в підкритеріях, стосуються своєчасності оприлюднення оновлених документів ЗВО, в першу чергу, ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для ввода текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для ввода текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертиза відбувалася у відповідності з програмою виїзду експертної групи. ЗВО створив належні умови для роботи експертної групи та надав доступ до всіх необхідних матеріалів.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Рівень В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

До звіту додається:

програма відвідування ЗВО

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) (Кравцова Тетяна Миколаївна)

Члени експертної групи (електронний підпис) (Правоторова Ольга Михайлівна)

(електронний підпис) (Томашевський Микола Васильович)